

Bij onderzoek tijdens de voorbereidingen van fase 3 van de sanering is asbest gevonden op drie van de zeven plaatsen waar dit onderzoek is uitgevoerd. Wat betekent dit voor mogelijke gezondheidsrisico's voor omwonenden en bezoekers van het Reinaldapark?

Antwoord: De GGD geeft aan dat asbest alleen een risico kan geven als er losse vezels in de lucht komen, die men kan inademen. Hiervoor moeten de vezels vrijkomen uit het materiaal waarin ze zijn verwerkt of uit de bodem. De kans dat dit gebeurt tijdens het betreden van een begroeide (vochtige) bodem, zoals in het Reinaldapark het geval was, is heel erg klein.

Risico's voor de gezondheid zijn er met name als mensen jarenlang hoge concentraties asbestvezels inademen. Daarvan is hier geen sprake. Het is niet aannemelijk is dat omwonenden of bezoekers aan het park risico hebben gelopen door de aanwezigheid van asbest in de oude stortlaag.

Waar is precies asbest aangetroffen?

Antwoord: Er zijn zeven proefsleuven gegraven in het gebied van saneringsfase 3, waarbij de oude stortlaag op de aanwezigheid van asbest is onderzocht. In 3 proefsleuven is asbest aangetroffen. Het asbest is aangetroffen in de oude stortlaag. Zoals bekend is op sommige plekken de oude deklaag erg dun, waardoor de stortlaag bijna aan de oppervlakte ligt. Op de plekken die voorheen begroeid waren is wat asbest gevonden aan de oppervlakte. Verder is het grondwater onderzocht op vinylchloride en radioactieve materialen. In het grondwater zijn geen verontreinigingen aangetoond. Fase 3 is het zuidwestelijk deel van het park (de hoek Prins Bernhardlaan – Schipholweg).

Wat voor soort asbest is aangetroffen?

In één proefsleuf is zogenaamd 'hechtgebonden' asbest aangetroffen. Bij deze asbestsoort zitten de asbestvezels stevig vast in het materiaal. Hieruit komen dus moeilijk losse vezels vrij. In een andere sleuf is 'niet hechtgebonden' of 'losgebonden' asbest aangetroffen. Dit materiaal kan sneller losse vezels afgeven, maar deze zijn niet bij het onderzoek in de grond gevonden.

Asbestvezels die al zijn vrij gekomen en makkelijk kunnen worden ingeademd heten 'respirabele vezels'. Deze respirabele vezels zijn in het onderzoek niet aangetoond. Het is daarom niet aannemelijk dat het asbest dat in het Reinaldapark is aangetroffen, in de afgelopen jaren uit de stortlaag is losgekomen en in de lucht terecht gekomen. Dat zou kunnen gebeuren als de grond wordt omgewoeld of verplaatst. Of wanneer vegetatie wordt verwijderd. Vandaar dat de aannemer voor zijn medewerkers uit voorzorg veiligheidsmaatregelen moet nemen.

Zijn er tijdens de sanering gezondheidsrisico's vanwege het asbest?

Voor omwonenden is de situatie veilig tijdens de sanering. Tot voor kort was het gebied van fase 3 grotendeels begroeid met bomen en struiken. Dit zorgt voor een vochtige bodem. Daardoor is de kans dat asbestvezels uit de oude stortlaag zijn vrijgekomen en zich hebben verspreid heel erg klein. De begroeiing is gekapt en gerooid. De bodem is voldoende vochtig om verspreiding door verstuiven te voorkomen. Bij het bodemonderzoek zijn op 3 plekken lage concentraties kleinere asbestdeeltjes in de grond gevonden. Dit is 'hechtgebonden' materiaal en komt zeer moeilijk vrij bij wind en bewerken van de bodem. Bovendien zijn de deeltjes niet zo klein dat ze ingeademd zouden kunnen worden. Bij asbest in de bodem is er in het algemeen zelden een te hoge blootstelling aan asbestvezels in de lucht. Het gebied van saneringsfase 3 is, sinds de aannemer de sanering aan het voorbereiden is, afgezet met hekken. Uiteraard worden geen andere personen dan de werknemers toegelaten

op het terrein. Mensen die het terrein betreden moeten zich bij de aannemer melden. De werkwijze bij sanering fase 3 verschilt in deze niet van de werkwijze tijdens de eerdere fases. De aannemer zorgt voor de bescherming van zijn werknemers.

Waarom is nooit eerder op asbest onderzocht?

De gemeente heeft eerder in alle fases van de voorbereiding en uitvoering van het project Reinaldapark volgens de wettelijke normen onderzoek gedaan, waaronder visueel onderzoek naar asbest. Daarbij is geen asbest aangetroffen. Deze onderzoeken gaven daarom geen aanleiding voor verder specifiek onderzoek naar asbest in de oude vuilstortlaag. Er was wel een vermoeden dat er asbest in de stortlaag aanwezig kan zijn, omdat asbest een tamelijk gangbaar materiaal was voor gebruiksvorwerpen in huishoudens in de jaren 50, 60 en 70. Maar de *aanwezigheid* van asbest in de *stortlaag*, maakt het niet vanzelfsprekend aannemelijk dat de gezondheid van bezoekers aan het park en omwonenden in het geding is. Er was immers geen asbest zichtbaar in de bovenlaag aanwezig.

Zolang asbest vastzit in de stortlaag, komt het niet vrij en is er geen aanleiding voor nader onderzoek. Als er geen aanleiding toe is, is het onwenselijk om in een oude vuilstort onderzoek te doen waarvoor het nodig is om te graven. Graven betekent namelijk dat het oude stortmateriaal wordt verplaatst en omgewoeld, wat het risico op blootstelling vergroot. Omdat het Reinaldapark op een voormalige vuilstort ligt, is tijdens eerdere saneringsfases al voor alle zekerheid gewerkt volgens de strengste veiligheidsnormen. De aanpak in fase 3 verschilt niet van die van eerdere fases. Het enige verschil is dat de aannemer nu voor zijn medewerkers weet dat asbest is aangetroffen in het stortmateriaal en daar naar kan handelen.

Laat de gemeente het asbest verwijderen?

Het asbest wordt niet verwijderd. De gehele oude stortlaag wordt afgedekt met een beschermende grondlaag (leeflaag) van 1 meter dikte. Hiermee zijn alle verontreinigingen, dus ook het asbest, afdoende geïsoleerd van de omgeving. Na afloop van de sanering is het Reinaldapark daarmee veilig voor bezoekers en omwonenden.

Tijdens het onderzoek zijn monsters samengesteld van het materiaal. Deze monsters zijn onderzocht in een laboratorium en het laboratorium draagt zorg voor een goede verwerking van de monsters.

Wat doet de gemeente om gezondheidsrisico's vanwege asbest tijdens de sanering te voorkomen?

De aannemer zorgt voor bescherming van zijn werknemers.

De grond is voldoende vochtig, waardoor het zich niet door verstuiving kan verspreiden.

Uiteraard worden geen andere personen dan de werknemers toegelaten op het terrein. De werkwijze bij sanering fase 3 verschilt in deze niet van de werkwijze tijdens de eerdere fases.

Waarom plaatsen de gemeente en de aannemer nu wel doodshoofden op de hekken en eerder niet?

De aannemer werkt volgens protocol met een veiligheids- en gezondheidsplan (V&G-plan).

De pictogrammen die daarbij op de afzetting van het saneringsterrein moeten worden aangegeven, zijn wettelijk voorgeschreven. Het doodshoofd-pictogram betekent dat er met gevaarlijke stoffen wordt gewerkt die een risico inhouden voor personen die zich op het terrein bevinden. Daarom worden geen andere personen dan de werknemers toegelaten op het terrein.